

26. Ismertessee

a) a műemlékvédelmi szervezetre vonatkozó előírásokat!

A műemlékvédelmi szervezet feladatai

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. tv. szerint a műemlékvédelem feladatai:

- a műemléki értékek felkutatása, tudományos kutatása, értékelése és számba vétele, dokumentálása, nyilvántartása, védetté nyilvánítása és a védendő műemléki területek meghatározása,
- a műemlékek és környezetük fenntartása, helyreállítása, védelme, valamint eszmei értékükkel összhangban álló hasznosításuk biztosítása,
- a műemléki szempontból védett területek fenntartását, fejlesztését és az értékvédelmét szolgáló kezelése összhangjának megteremtése,
- tudományos alapú kutatások és kutatások, oktatás, ismeretterjesztés.

A műemléki értékek védetté nyilvánítása a hatóságnál kezdeményezhető.

A védetté nyilvánítás előkészítését a hatóság folytatja le, ennek során értesíti:

- a) a védelemre javasolt ingatlan tulajdonosát;
- b) a területen található közművek és egyéb létesítmények tulajdonosait;
- c) az ingatlan fekvése szerinti települési és megyei (fővárosi) önkormányzatot;
- d) az illetékes építésügyi hatóságot;
- e) más jogszabály alapján is védett vagy védendő érték esetében a hatáskörrel bíró illetékes hatóságot (pl. a természetvédelmi hatóságot);
- f) a védetté nyilvánítás kezdeményezőjét.

A hatóság az általa meghatározott műemléki értékeket elővédelem céljából listára veszi, melyről határozatot hoz. A listára vétel a műemlékek tudományos felkutatási, feltárási, számbavételi kötelezettségének teljesítését szolgáló munkálatok alapján, az együttműködésre vonatkozó rendelkezések betartásával kerül sor.

A listára vett műemléki értéken tervezett

- építési engedélyköteles,
- telekhasznosítási és telekalakítási célú, valamint
- a hatóság a listára vételről szóló határozatában meghatározott beavatkozást annak megkezdése előtt 90 nappal a hatóságnál be kell jelenteni.

Azonnali beavatkozást igénylő helyzetekben, különösen az élet- és vagyonbiztonságot közvetlenül veszélyeztető esetekben, a beavatkozást a veszély elhárítását követően haladéktalanul be kell jelenteni.

A hatóság a bejelentés alapján intézkedik a műemléki érték:

- ideiglenes védelem alá helyezéséről, vagy
- a listáról való törléséről.

A hatóság a műemléki védelemre javasolt ingatlant (területet), illetve a listára vett műemléki értéket a védetté nyilvánítás előkészítésének megindításával egyidejűleg, vagy ha a műemléki értéket megsemmisülés vagy értékeinek eltűnése fenyegeti soron kívül legfeljebb egyéves időtartamra ideiglenes védelem alá helyezheti, és a határozat fellebbezésre tekintet nélküli végrehajtását rendelheti el. Az ideiglenes védelem indokolt esetben egyszer és legfeljebb további egy évre meghosszabbítható. Az ideiglenes védelem alatt álló ingatlanokra a műemlékekre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni. Az ideiglenes védelem megszűnik a határozatban megjelölt időtartam elteltével, illetve a védetté nyilvánításról szóló rendelet hatálybalépésével.

A műemléki értékeket a miniszter a hatóság előterjesztése alapján rendeletben nyilvánítja védetté. A rendeletnek tartalmaznia kell:

- a) a védetté nyilvánítás tényét,
- b) a védetté nyilvánított műemléki értékeket, a védelem célját,
- c) a védelem fajtáját (műemlék, védett műemléki terület),
- d) az egyedileg védett ingatlanra (ingatlanrészre) vonatkozó, elővásárlási joggal kapcsolatos rendelkezést,
- e) a műemléknek a műemlékvédelmi bírság szerinti számítási kategóriájába sorolását,
- f) a műemlék ingatlan (ingatlanrész) és a műemléki terület meghatározását, az azonosításához szükséges helyrajzi adatokkal.

Egyes jelentős történeti és kulturális értékű, illetve veszélyeztetett helyzetű műemlékek és műemlékegyüttesek fokozott védelmét biztosítani kell. Ezek közül a törvény mellékletében egyedileg meghatározott műemlékeket, illetve műemlékegyütteseket kizárólagos állami tulajdonban kell tartani.

A védettség megszüntetésére akkor kerülhet sor, ha

- a) a védetté nyilvánított műemlék megsemmisült, vagy
- b) a műemléki jelentőségű terület, illetve a műemlék a védelem alapját képező értékeit helyreállíthatatlanul elvesztette,
- c) a védelem tárgya a műemlék szakmai ismérveinek nem felel meg.

A védettség megszüntetésére irányuló eljárásra a védetté nyilvánításra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.